

Информационна брошура „Детски надбавки“

Съдържание

1.	Кой получава детски надбавки?.....	3
2.	Какво и кога е нужно да съобщите на Вашата семейна каса като пълномощник на детето си?	4
3.	За кои деца може да се получават детски надбавки?	5
4.	На какви условия трябва да отговарят допълнително децата, навършили 18-годишна възраст?	6
4.1	Деца, които се обучават за дадена професия	6
4.2	Деца без работно място	6
4.3	Деца без място за обучение.....	7
4.4	Деца, които полагат една година доброволен социален или екологичен труд, отбиват федерална доброволческа служба или друга редовна доброволческа служба	7
4.5	Отпадане на правото за получаване на детски надбавки при завършване на първо обучение и при накръняваща правото трудова дейност.....	7
4.6	Деца с увреждания.....	9
5.	Какъв е размерът на детските надбавки?.....	9
6.	Какво означава броено дете?	10
7.	Кой получава детските надбавки, когато няколко лица са правоимащи?.....	10
8.	Какви помощи изключват изцяло или частично изплащането на детските надбавки?	11
9.	Кога започва и кога изтича правото Ви на детски надбавки?	11
10.	Какво трябва да направите, за да получите детски надбавки?	12
11.	Какви доказателства трябва да представите?	12
12.	Как ще Ви бъдат изплащани детските надбавки?.....	14
12.1	Изплащане от Семейните каси на Федералната агенция по труда	14
12.2	Особености за държавните служители	14
13.	Кога детските надбавки трябва да се изплащат на друго лице или на служба?	14
14.	Кога детските надбавки по сметката ми са защитени?	15
15.	Как ще научите за решението на Вашата семейна каса?	15
16.	Какво можете да направите срещу дадено решение?.....	15
17.	Кога трябва да връщате детски надбавки?	15
18.	Кога се проверява правото Ви на получаване на детски надбавки?.....	16
19.	Как са защитени Вашите лични данни?	16

За тази информационна брошура

За освобождаване дохода на родителите от данъчно облагане детските надбавки се изплащат в размер на екзистенцминимума на дете.

Екзистенцминимумът обхваща също и нуждите за отглеждане и възпитание или образование на детето. Ако детските надбавки не са необходими за това, те служат за финансова подкрепа на семейството. В текущата календарна година първоначално ще получавате детските надбавки всеки месец. При определяне на данъчната основа на родителите Данъчната служба проверява със задна дата дали правото на детски надбавки оказва влияние върху полагаемата се свободна от данъчно облагане сума. Ако не оказва влияние, освободените от данъчно облагане суми се приспадат и полагаемите се детски надбавки се уравняват с данъчното задължение. Това важи и в случаите, когато не е подадено заявление за детски надбавки.

Тази информационна брошура има за цел да направи обзор на най-важното съдържание от законовите разпоредби, отнасящи се до детските надбавки. Моля, прочетете я внимателно, за да сте запознати с Вашите права и задължения.

Информационната брошура не може да разгледа всяка подробност.

Подробна информация ще намерите и в интернет на адрес:

www.familienkasse.de или www.bzst.de

Семейната каса на Федералната агенция по труда с удоволствие ще Ви предостави и информация по телефона. От понеделник до петък, от 8:00 до 18:00 ч. телефонът на Семейната каса с номер:

0800 4 5555 30 е на Ваше разположение (за Вас обаждането е безплатно.)

Обаждания от чужбина са възможни на следния телефонен номер:

0049 911 1203 1010 (обаждането се заплаща.)

Съобщения за датите на изплащане на детските надбавки и детските помощи можете да чуете денонощно на телефонен номер:

0800 4 5555 33 (за Вас обаждането е безплатно.)

Моля, при запитвания по телефона винаги имайте под ръка Вашия номер за детски надбавки!

Указание за детските помощи

Родителите имат право на детски помощи за своите несемейни, ненавършили 25 години деца, живеещи в тяхното домакинство, ако

- ➔ за тези деца се получават детски надбавки,
- ➔ месечните доходи на родителите достигат границата на минималния доход,
- ➔ доходите и имуществото, които следва да бъдат взети под внимание, не надвишават границата на максималния доход и
- ➔ чрез изплащането на детски помощи нуждите на семейството се покриват и затова не е налице право за получаване на помощи за безработица II/ социални помощи.

Детските помощи са социално обезщетение и се одобряват **единствено от Семейната каса на Федералната агенция по труда**. По-подробна информация ще намерите в информационната брошура „Детски надбавки“ и в интернет на адрес www.kinderzuschlag.de.

1. Кой получава детски надбавки?

По правило германските граждани получават детски надбавки съгласно Закона за данъците върху на доходите на физически лица, ако местоживеенето или обичайното им пребиваване са в Германия.

Живеещи в Германия граждани на други държави могат да получават детски надбавки, ако притежават валидно разрешение за установяване. Определени видове разрешения за пребиваване също могат да доведат до възникване на право за получаване на детски надбавки.

Живеещи в Германия имащи право на свободно придвижване граждани на Европейския съюз, както и на Европейското икономическо пространство, чието правно положение е уредено от Закона за общото свободно придвижване на граждани на Европейския съюз (Белгия, България, Дания, Естония, Финландия, Франция, Гърция, Великобритания*, Ирландия, Исландия, Италия, Хърватия, Латвия, Лихтенщайн, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Норвегия, Австрия, Полша, Португалия, Румъния, Швеция, Словакия, Словения, Испания, Чешка република, Унгария и Кипър) и граждани на Швейцария могат да получават детски надбавки независимо от това, дали имат разрешение за установяване или разрешение за пребиваване.

* ако е приложимо, след като Великобритания напусне ЕС, ще важат специални правила

За работници и служители, заети в чужбина, най-вече в Европейския съюз, важат специални правила и задължения за известяване (срвн. т. 2). Подробна информация за това можете да прочетете в „Информационна брошура за детски надбавки в трансгранични случаи (Европейски съюз, Европейско икономическо пространство и Швейцария)“, която може да бъде свалена в интернет на адрес www.familienkasse.de или по желание да Ви бъде изпратена от Семейната каса.

Лица, които живеят в чужбина, но или са неограничено данъчно задължени в Германия или се третираат като такива, също получават детски надбавки. Лица, които живеят в друга държава на Европейския съюз, на Европейското икономическо пространство или в Швейцария и работят в Германия, могат да имат право на детски надбавки съгласно Федералния закон за детските надбавки.

Същото се отнася и за граждани на държавите Алжир, Босна и Херцеговина, Косово, Мароко, Черна гора, Сърбия, Тунис и Турция въз основа на съответните наддържавни или междудържавни споразумения, ако тези граждани се смятат в Германия за работници/ служители по смисъла на съответното споразумение.

Неоспоримо признати бежанци и имащи право на убежище също могат да получават детски надбавки.

Предпоставка за правото на получаване на детски надбавки е имащото право на тях лице да бъде идентифицирано чрез дадения му данъчен идентификационен номер. Семейната каса определя номера сама или го поисква от правоимащото лице.

Подробна информация за това ще Ви даде Вашата Семейна каса.

Който живее в Германия и не е неограничено данъчно задължен, може да получава детски надбавки като социална помощ съгласно Федералния закон за детските надбавки, ако

- ➔ е задължително осигурен към Федералната агенция по труда или
- ➔ работи като помощник в развиващи се страни или като мисионер или
- ➔ упражнява възложена му дейност като държавен служител в институция извън Германия или
- ➔ живее в Германия като съпруг/а или партньор/ка на семейни начала на военнослужещ от НАТО и притежава гражданство на държава-членка на ЕС/ ЕИП или
- ➔ работи като наето или самонаето лице в Германия или получава пенсия съгласно германското законодателство и живее в държава-членка на Европейския съюз, на Европейското икономическо пространство, съотв. в Швейцария.

Ако единият родител има право на детски надбавки съгласно Закона за данъците върху доходите на физически лица, а другият родител има право на получаване съгласно Федералния закон за детските надбавки, то с предимство е правото съгласно Закона за данъците върху доходите на физически лица.

2. Какво и кога е нужно да съобщите на Вашата семейна каса като пълномощник на детето си?

Ако сте подали заявление за детски надбавки, съгласно § 68, ал. 1 от Закона за данъчното облагане на физически лица, Вие сте длъжни **незабавно** да уведомите Вашата семейна каса за всички промени във вашето положение и това на Вашите деца, които са важни за правото на получаване на детски надбавки или за които вече са подадени декларации. Не са достатъчни известия до други служби (например Общинската администрация, Службата за адресна регистрация или Данъчната служба), друго поделение на Агенцията по труда или до финансово-счетоводния отдел на Вашия работодател или на работодателя на държавни служители.

Промени трябва да съобщите и тогава, когато важни за вземането на решение данни до момента не са съобщени на Семейната каса от Вас, а от Вашето дете или, ако още няма решение по Вашето заявление. Това се отнася и за такива промени, за които сте научили чак след прекратяване получаването на детски надбавки, ако те могат със задна дата да окажат влияние върху правото Ви на получаване на детски надбавки.

Вие трябва да съобщите за промени и, ако получавате социални помощи, от които се приспадат детските надбавки. В случай, че от Вас бъде изискано да върнете детските надбавки, социалните помощи не се изплащат допълнително за изминали месеци.

Неспазването на задълженията за известяване може да представлява **наказуемо деяние** или **административно нарушение**, което се преследва от закона.

Моля, отправяйте Вашите заявления и съобщения директно до Вашата Семейна каса. Ако е компетентна Семейна каса на Федералната агенция по труда, моля, не изпращайте документите до Федералната агенция по труда в Нюрнберг, защото това може да доведе до забавяне.

За повечето **държавни служители** отговаря обикновено друга Семейна каса, а не Семейната каса към агенцията по труда (за това виж точка 12.2).

За Вашите съобщения можете да използвате формуляра „Съобщение за промяна“. Можете да го получите от Вашата Семейна каса.

Съобщението за промяна можете да намерите и в интернет на адрес:

www.familienkasse.de или www.bzst.de

Незабавно трябва да уведомите Вашата Семейна каса най-вече в случаите, когато

- ➔ започнете работа като държавен служител за предположаем срок, по-дълъг от шест месеца,
- ➔ друго правоимащо лице подаде заявление за детски надбавки за Вашето дете пред собствения работодател в публично-правния сектор или работодател на държавни служители,
- ➔ Вие или друго правоимащо лице започнете работа в чужбина,
- ➔ Вие или друго правоимащо лице бъдете изпратени от работодателя си в страната на работа в чужбина,
- ➔ Вие, друго правоимащо лице или едно от децата Ви заминете за чужбина (с изключение на престои за отпуск),
- ➔ Вие или друго лице получавате за дадено дете друг вид детска помощ (напр. семейни обезщетения от чужбина, виж също т. 8),
- ➔ Вие и другият родител (напр. Вашата съпруга) сте се разделили трайно,
- ➔ Вие или дете напуснете досегашното си домакинство,
- ➔ дете бъде обявено за изчезнало или е починало,
- ➔ вашият адрес или посочената банкова сметка се променят.

Ако получавате детски надбавки за дете, навършило 18 години, освен това трябва да уведомите Вашата Семейна каса незабавно също и, ако детето

- вече е завършило първоначално професионално обучение или първото си следване и започне трудова дейност (това не се отнася за деца без работно място и деца с увреждания, виж т. 4.2, съотв. 4.6),
- смени, завърши или прекъсне училището или професионалното си обучение или следването си (това важи и, ако детето въпреки продължаващите студентски права прекъсне следването (отпуск) или бъде освободено от присъствени занятия),
- възнамерява да кандидатства възможно най-рано за обучение (в този случай е необходима декларация от детето),
- постъпи на доброволна военна служба,
- досега е било търсещо работа или без място за професионално обучение и започне училищно или професионално обучение, следване или
- трудова дейност,
- е бременно и започва отпускът по майчинство преди раждането.

Семейната каса признава декларации за намерение от Вас или от Вашето дете към момента на пристигането им при касата.

Ако със закъснение уведомите или изобщо не уведомите Вашата Семейна каса за промени, трябва евентуално да върнете получените неправомерно детски надбавки. Освен това трябва да очаквате парична глоба или дори наказателно преследване.

В случай, че не знаете дали дадена промяна ще се отрази върху правото ви на получаване на детски надбавки, моля, попитайте Вашата Семейна каса.

3. За кои деца може да се получават детски надбавки?

Детски надбавки се изплащат за деца – независимо от тяхното гражданство –, ако тяхното местоживеее или обичайно местопребиваване е в Германия. Същото важи и, ако децата живеят в държава-членка на Европейския съюз, на Европейското икономическо пространство или в Швейцария.

Като деца се вземат под внимание:

- деца, които са роднини от първа степен с подателя на заявлението, в това число и приети (осиновени) деца,
- деца на съпруга/ съпругата (доведени/ заварени деца), деца на регистрирания партньор на семейни начала и внуци, които подателят на заявлението е приел в своето домакинство,
- деца на приемни родители, ако са изпълнени законовите предпоставки. Към това се отнася най-вече изискването подателят на заявлението да е свързан с тях чрез дълготрайна, подобна на семейна връзка и да не ги е приел в домакинството си с цел упражняване на трудова дейност. Децата на приемни родители трябва да са част от семейството като собствени деца; с биологичните родители вече не трябва да има отношение на закрила и грижа.

За приети в домакинството братя и сестри право за получаване на детски надбавки съществува само, ако те могат да бъдат взети под внимание като деца на приемни родители.

Едно дете е прието в домакинството, ако живее постоянно в общото семейно жилище на подателя на заявлението, там се храни и там се полагат грижите за него. Следователно, само регистрацията в адресната служба не е достатъчна. Полагане на дневни грижи само през седмицата или непостоянен престой при лицето-приемен родител и при родителите не създават основание за приемане в домакинството. Съществуващото приемане в домакинството не се прекъсва от временно настаняване на друго място поради училищно или професионално обучение или следване на детето.

До навършване на 18-та година се изплащат детски надбавки за всички деца, а след тази възраст само при определени допълнителни условия (срвн. т. 4).

Ако за пълни сираци или деца, които не знаят местонахождението на своите родители, не се полагат детски надбавки на трето лице, тези деца могат да подадат заявление за себе си съгласно Федералния закон за детските надбавки като за първо дете. За тези случаи има специална информационна брошура. Тя може да бъде свалена от интернет на адрес www.familienkasse.de. По желание може да бъде изпратена и от Семейната каса.

По правило дадено дете се взема под внимание само тогава, когато то може да бъде идентифицирано чрез дадения на това дете данъчен идентификационен номер. Семейната каса определя номера сама или го поисква от правоимащото лице.

4. На какви условия трябва да отговарят допълнително децата, навършили 18-годишна възраст?

4.1 Деца, които се обучават за дадена професия

За дете, навършило 18-годишна възраст, може да продължи изплащането на детски надбавки до навършване на **25-та година**, ако то продължава обучението си за дадена професия. Тук се подразбира обучението за бъдеща професия. Обучителните мерки трябва да са насочени към определена професионална цел и да предоставят необходими, полезни или поощрителни знания, умения и опит за упражняването на желаната професия. Към обучението за дадена професия спадат посещенията на общообразователни училища, на дуално обучение, продължаващо обучение, както и обучението за допълнителна професия. Изплащането на детските надбавки приключва най-късно в края на учебната година, съотв. при деца в заводско обучение или студенти в месеца, в който детето е получило официално писмено уведомление за общата оценка от заключителния изпит, макар и договорът за обучение да е сключен за по-дълго време или след заключителния изпит детето да продължава да се води студент в (специализирано) висше училище.

Ако обучението бъде прекъснато само временно поради заболяване или майчинство, по правило продължава изплащането на детските надбавки. Това обаче не важи за периоди на прекъсване поради гледане на дете след изтичане на сроковете за майчинство преди и след раждане (напр. родителски отпуск). Семейната каса трябва незабавно да бъде уведомена за това.

Детски надбавки се изплащат и за **преходен период (принудителна пауза) до четири календарни месеца** (напр. между завършване на училище и започване на професионалното обучение или на доброволческа служба по смисъла на т. 4.4).

След навършване на 25-годишна възраст детски надбавки се изплащат за деца в училищно или професионално обучение, студенти или такива в переходен период, ако те

- ➔ са отбили законовата основна военна служба или цивилна такава,
- ➔ вместо законовата основна военна служба са се задължили доброволно да отбият не повече от три години военна служба,
- ➔ са упражнявали дейност като помощници в развиващите се страни, която ги освобождава от отбиването на законовата основна военна служба или на цивилна такава,

и са започнали тази служба или дейност преди 1.7.2011 г. Под внимание се взема най-много продължителността на законовата основна военна или цивилна служба.

4.2 Деца без работно място

Независимо от разяснените в т. 4.5 условия за право на получаване, детски надбавки се изплащат също така и за навършило 18-годишна възраст дете до навършване на **21-та година**, ако то не се намира в трудово отношение и е регистрирано в Агенция по труда в Германия или държавна посредническа фирма в друга държава от Европейския съюз, както и в Европейското икономическо пространство или в Швейцария като търсещо работа. За дете, което получава само помощи за безработни II, не съществува право за получаване на детски надбавки. Частична заетост не изключва правото на получаване на детски надбавки. Непълна заетост е налице тогава, когато средномесечните брутни приходи не надвишават 450 €.

4.3 Деца без място за обучение

За дете, навършило 18-годишна възраст, може да продължи изплащането на детски надбавки до навършване на **25-та година**, ако то иска да започне професионално обучение (в страната или чужбина), но не може да го започне или продължи поради липса на място за обучение. Това важи за следните случаи:

- ➔ въпреки сериозни опити за намиране на място за обучение към най-ранна дата търсенето остава неуспешно. При собствени опити от страна на детето трябва да се приложат съответните документи (напр. отказ на писмата за кандидатстване) за доказване или поне за убедително потвърждение на тези опити.
- ➔ детето се води като кандидат за място за обучение или за участие в други образователни мерки по линията на професионалното насочване от агенцията по труда или друга институция, отговаряща за обезщетенията при безработица II
- ➔ на детето е обещано място за обучение, но то може да го започне едва към по-късен момент, напр. в началото на учебната година в предприятието.
- ➔ детето възнамерява възможно най-скоро (напр. в рамките на следващия срок за кандидатстване) да кандидатства за място на обучение. В този случай е нужно да се представи декларация от страна на детето.

Моля обърнете внимание: декларацията на детето влиза сила към момента на подаването ѝ в Семейната каса.

4.4 Деца, които полагат една година доброволен социален или екологичен труд, отбиват федерална доброволческа служба или друга редовна доброволческа служба

За дете, навършило 18-годишна възраст, може да продължи изплащането на детски надбавки до навършване на 25-та година, ако то полага една година доброволен социален труд или доброволен екологичен труд по смисъла на Закона за доброволната младежка служба. Тази година може да бъде отслужена и в чужбина.

Ако детето участва в програмата „Еразъм+“ на Европейския съюз, то може да бъде взето под внимание в продължение най-много на дванадесет месеца.

Детето може да бъде взето под внимание и тогава, когато отбива една от следните служби:

- ➔ федерална доброволческа служба,
- ➔ международна младежка доброволческа служба по смисъла на Директивата на Федералното министерство по въпросите на семейството, възрастните, жените и младежта,
- ➔ доброволческа служба „по света“, свързана с политиката към развиващите се страни по смисъла на Насоката на Федералното министерство за икономическо сътрудничество и развитие,
- ➔ „доброволческа служба на всички поколения“ по смисъла на § 2, ал. 1а на Седма книга на Социалния кодекс или
- ➔ друга служба в чужбина съгласно § 5 от Федералния закон за доброволната служба.

4.5 Отпадане на правото за получаване на детски надбавки при завършване на първо обучение и при накръняваща правото трудова дейност

Деца, които се обучават за професия (вж. точка 4.1), деца без осигурено място на обучение (вж. 4.3) и деца на доброволческа служба (вж. 4.4) няма да бъдат взети под внимание след завършването на професионалното си обучение или на първото си образование, ако извършват работа, която наакрънява правото му на получаване.

Ако детето **не извършва работа**, която накрънява правото му на получаване, то може също да бъде взето под внимание след завършване на първото професионално обучение или на първото образование.

За **професионално обучение** се смятат професионални образователни мерки, ако при тях се получават необходими специализирани умения и знания, които дават право на упражняване на дадена професия. В този смисъл посещаването на общообразователно училище не е професионално обучение.

Първо е професионалното обучение, съотв. висше образование тогава, когато то не е предшествано от друго завършено професионално обучение и завършено висше образование с професионална квалификация.

Както професионалното обучение, така и следването трябва да стават в организиран курс и по правило **завършват** с полагане на държавен или държавно признат изпит. При издържан изпит във висше учебно заведение, даващ право на професионална квалификация по правило се присъжда съответна степен (напр. диплома, бакалавър).

По принцип първо професионално обучение или първо висше образование са завършени, когато дават право на детето да упражнява професия. Ако след това детето започне следващо обучение (напр. за майсторска степен след няколкогодишна работа въз основа на положен калфенски изпит или висше образование за степен магистър след няколкогодишна работа), това е второ обучение.

Ако въз основа на обективни признаци се вижда, че детето още не реализирало желаната професионална цел, то като част от първото обучение може да бъде взето и продължаващо обучение. Тук трябва да се изхожда от това дали продължаващото обучение се намира в тясна специализирана връзка с неакадемичното образование или първото висше образование и дали се провежда в тясна времева последователност с тях. Тясна специализирана връзка е налице тогава, когато следващото обучение е напр. в същия професионален сектор или същата специализирана област. Тясна времева последователност е налице тогава, когато детето започва следващото обучение възможно най-скоро или при липса на места за професионално обучение бързо кандидатства за възможно най-близката дата за продължаващо обучение.

Детето е **работещо**, ако упражнява дейност, която е насочена към получаване на приходи и изисква използването на неговата собствена трудова сила. Това обхваща освен несамостоятелната дейност като работник/ служител, също така и селско- и горскостопански дейности, занаятчийски и самостоятелни дейности, но не и управлението на собственото имущество.

Накърняваща правото на получаване детски надбавки е трудова дейност тогава, когато редовното седмично работно време общо надвишава 20 часа.

Ненакърняваща правото на получаване на детски надбавки е трудова дейност,

- ➔ която се упражнява в рамките на служебно отношение по време на обучение, като обучителната мярка трябва да бъде предмет на служебното отношение.
- ➔ която е с непълна заетост по смисъла на §§ 8 и 8а от Четвърта книга на Социалния кодекс.
- ➔ Ако редовното седмично работно време общо не надвишава 20 часа. Тук винаги следва да се отчита определеното в договора работно време. Ако дейността като заето лице само временно бъде разширена (т.е. най-много за два месеца), това не е от значение, ако по време на целия период, който се взема под внимание през календарната година, средното работно време не надвишава 20 часа.

Ако само временно разширяване на дейността е причина средното седмично работно време да надвиши общо 20 часа, то накърняващ правото на получаване е само периодът на разширяване на дейността, а не целият период на трудовата дейност. Тоест, само за периода на разширяване на дейността не съществува право на получаване на детски надбавки.

Ако трудовата дейност бъде разширена с повече от два месеца, не е налице временно разширяване и за периода на разширяването на дейността не съществува право на получаване на детски надбавки.

4.6 Деца с увреждания

Независимо от разяснените в т. 4.5 предпоставки за получаване на детски надбавки, се изплащат такива за дете, навършило 18-годишна възраст, ако поради физическо, умствено или душевно увреждане то не е в състояние да се издържа самó. Такъв е случаят, когато детето не може да покрие със собствени средства нуждите си за живот. Увреждането на детето трябва да е настъпило преди навършване на 25-та година.

Необходимите средства за живот са съвкупност от общите нужди за живот в размер на 9.168 € за календарната година и допълнителните нужди, възникнали поради увреждането (в т.ч. разходи за настаняване в дом за лица с увреждания, нужда от средства за обгрижване в размер на изплащаните средства за обгрижване, помощи съгласно Дванадесета книга от Кодекса за социално осигуряване, евент. фиксирана сума за хора с увреждания). Собствените средства на детето трябва да бъдат съпоставени с необходимите му средства за живот.

Собствените средства на детето са съвкупност от разполагаемия нетен доход и помощите на трети страни.

При определяне на разполагаемия нетен доход следва да се вземат под внимание най-вече:

- всички данъчно облагаеми доходи по смисъла на § 2, ал. 1 от Закона за данъците върху на доходите на физически лица, най-вече постъпления от самостоятелна работа, от несамостоятелна работа и постъпления от капиталово имущество.

За постъпления се смятат данъчно облагаемите приходи без разходи, възникнали за придобиване, гарантиране и опазване на доходи или производствени разходи.

- всички освободени от данъци приходи, като напр. помощи съгласно Трета и Дванадесета книга на Кодекса за социално осигуряване и съгласно Закона за родителските помощи и за родителския отпуск, суми от осигурители за обгрижване (помощи за обгрижване), помощи за включване при пълно или частично стационарно настаняване, добавки към транспортни разходи от трета страна.

От сумата на освободените от данъчно облагане приходи се приспада фиксирана сума за разходи в размер на 180 € за календарна година. Вместо това могат да бъдат приспаднати и по-високи разходи, ако са свързани с освободените от данъчно облагане приходи, напр. разходи във връзка с юридически спор.

Ако собствените финансови средства на детето не надвишават освободената от данъчно облагане сума в размер на 9.168 € за календарна година, Семейната каса изхожда от това, че детето не може да се издържа самó. В противен случай Семейната каса трябва да провери подробно: право на получаване на детски надбавки съществува само тогава, когато необходимите средства за живот на детето надхвърлят неговите собствени средства.

За деца с увреждания се изплащат детски надбавки и **след навършване на 25-годишна възраст без възрастово ограничение.**

5. Какъв е размерът на детските надбавки?

Месечно се изплащат детски надбавки в следния размер:

	от януари 2018 г.	от юли 2019 г.
За първото и второто дете съответно	194 €	204 €
За третото дете	200 €	210 €
За всяко следващо дете	225 €	235 €

Кое дете при правоимащия на детски надбавки е първо, второ, трето или следващо, се определя от поредността на ражданията. Най-голямото дете винаги е първо дете. В поредността на децата като „броени деца” се смятат и онези деца, за които правоимащият не може да получава детски надбавки, защото те се полагат с предимство на друг родител. (За подробна информация виж т. 6). Деца, за които вече не се полагат детски надбавки, не се броят в поредността.

Пример за периоди от юли 2019 г.:

Правоимащ получава за своите четири деца месечно $(2 \times 204 \text{ €}) + (1 \times 210 \text{ €}) + (1 \times 235 \text{ €}) = 853 \text{ €}$ детски надбавки. Ако за най-голямото дете вече не се полагат детски надбавки, трите по-малки деца идват на мястото на първото, второто и третото дете. За тях се изплащат $(2 \times 204 \text{ €}) + (1 \times 210 \text{ €}) = 618 \text{ €}$ месечно. С отпадането на най-голямото дете следователно месечните детски надбавки намаляват с 235 €.

6. Какво означава броено дете?

Дете, за което се изплащат детски надбавки на първия по ред правоимащ, може да бъде взето под внимание като броено дете и при втория по ред правоимащ. Ако при по-голямо броено дете има и минимум две по-малки деца, за които се изплащат детски надбавки, това броено дете изтласква двете по-малки деца в поредност на второ и трето дете, така че за най-малкото дете вместо 204 €, се изплащат по-високите детски надбавки за трето дете в размер на 210 € (в размер на детските надбавки към юли, 2019 г.).

Пример за периоди от юли 2019 г.:

Семейство има две общи деца. Едно по-голямо собствено дете на съпруга живее при биологичната си майка, на която като първа по ред правоимаща се изплащат детските надбавки за това дете. За съпругата се броят само двете общи деца като първо и второ дете. Тя би могла да получава детски надбавки в размер на $2 \times 204 \text{ €} = 408 \text{ €}$ месечно. За съпруга собственото дете се брои като първо дете (броено дете), двете общи по-малки деца се броят като второ и трето дете. Като правоимащ с предимство той може да получава за общите деца $(1 \times 204 \text{ €}) + (1 \times 210 \text{ €}) = 414 \text{ €}$ месечно, тоест 6 € повече от своята съпруга. Затова е препоръчително съпрузите да определят съпруга като правоимащ за получаване на детските надбавки.

7. Кой получава детските надбавки, когато няколко лица са правоимащи?

Детски надбавки за едно дете може да получава само едно лице. Те се изплащат на родителя, който е приел детето в своето домакинство. Ако детето не живее в домакинството на единия от родителите, детските надбавки получава онзи родител, който текущо плаща на детето (повисоката) парична издръжка; не се вземат под внимание други помощи за издръжка. Ако на детето не се плаща издръжка в брой и от двамата родители или и двамата плащат такава в еднакъв размер, родителите могат помежду си да определят кой от двамата ще получава детските надбавки. Родители, които не живеят постоянно разделени, могат да определят помежду си чрез **декларация за правоимащ**, кой от тях ще получава детските надбавки за живеещите в общото домакинство деца. По този начин родителите имат възможност да определят за правоимащ на детските надбавки онзи, който евентуално има право на по-високи надбавки. Това се отнася също и за биологичния и небологичния родител, ако например детето живее в общото домакинство на майката и на пастрока или на нейния регистриран партньор от съжителство на семейни начала. От тази възможност могат да се възползват също така и неживеещи постоянно разделени приемни родители или баба и дядо. За декларацията за правоимащ може да бъде използвана предвидената за целта декларация в края на формуляра за детски надбавки. Достатъчно е другият родител да я подпише. Декларацията за правоимащ е в сила, докато не бъде оттеглена. Оттеглянето е възможно по всяко време, но се отнася само за бъдещ период.

Ако поради липса на съгласие не бъде определен правоимащ, то след внасяне на искане Районният съд като съд по семейни дела трябва да определи правоимащия на детски надбавки с предимство. Искането може да бъде внесено от този, който има оправдан интерес от изплащането на детските надбавки. Оправдан интерес може да има и самото дете.

Ако дете живее в общото домакинство на единия от родителите и на бабата и дядото, то правото на получаване на детските надбавки се полага с предимство на родителя. Той обаче може да се откаже от своето предимство в полза на бабата или на дядото. За отказа той трябва писмено да уведоми Семейната каса. Чрез такъв отказ на бабата или дядото може да се полагат по-високи детски надбавки, ако на нея или на него още му се полагат детски надбавки за самия родител или за други собствени деца.

Пример за периоди от юли 2019 г.:

Самотна майка с три деца (на 7, 5 и 3 години) се връща в домакинството на своя баща, дядото на децата. В това домакинство живее все още и нейният 17-годишен брат. За брата детски надбавки може да получава само нейният баща. Обаче децата на майката могат да бъдат взети под внимание също и при баща ѝ, дядото, като внуци.

Ако майката не се откаже от предимството си в полза на своя баща (дядото на децата), на нея ѝ се полагат за трите деца детски надбавки в размер на $(2 \times 204 \text{ €}) + (1 \times 210 \text{ €}) = 618 \text{ €}$, а на дядото за брата 204 €. Заедно цялото семейство тогава би получавало 822 € детски надбавки на месец.

Ако майката обаче се откаже от своето предимство, като определи дядото за правоимащ на детските надбавки за нейните три деца, той ще получава за брата 204 € и за трите внуци $(1 \times 204 \text{ €}) + (1 \times 210 \text{ €}) + (1 \times 235 \text{ €}) = 649 \text{ €}$. По този начин чрез отказа от предимство на майката месечните детски надбавки за цялото семейство се увеличават с 31 € и стават общо 853 €.

8. Какви помощи изключват изцяло или частично изплащането на детските надбавки?

Детски надбавки не се полагат най-вече тогава, ако за дадено дете има право на:

- ➔ помощи за деца, които се изплащат в чужбина и които са сравними с детските надбавки,
- ➔ помощи за деца от междудържавна или наддържавна институция, които са сравними с детските надбавки.

Правото на получаване на детски надбавки за дадено дете е изключено, ако на правоимащия или друго лице се полага една от изброените помощи. В такива случаи обаче при каквото и да е съществуващо право на получаване на детски надбавки за по-малки деца, детето може да бъде смятано за броено дете и така да допринесе за увеличаване размера на детските надбавки (срвн. т. 6).

Чуждестранни помощи, касаещи деца, изключват правото на получаване на детски надбавки и тогава, когато са по-ниски от германските детски надбавки. Това обаче не се отнася за семейни помощи, които се отпускат от друга държава-членка на Европейския съюз, на Европейското икономическо пространство или от Швейцария. Тук евентуално съществува право на получаване на диференцираща добавка като частични детски надбавки. Подробна информация може да получите от „Информационна брошура за детските надбавки в трансгранични случаи (Европейски съюз, Европейско икономическо пространство и Швейцария)“.

9. Кога започва и кога изтича правото Ви на детски надбавки?

Правото на получаване на детски надбавки съществува по правило всеки месец, през който поне в един ден са били налице предпоставките за правото. Детските надбавки могат да се изплащат с обратна сила максимално за последните шест календарни месеца към подаването на заявлението към Семейната каса.

Изплащането на детски надбавки приключва с изтичането на месеца, през който детето навършва 18 години. Ако детето навършва 18 години на 1-во число на месеца, то правото на получаване на детски надбавки изтича още в предходния месец. Изплащането може да продължи, ако детето още учи, намира се в професионално обучение или следва (виж по въпроса т. 4), като това бъде доказано пред Семейната каса и бъде подадено ново заявление за детски надбавки.

Детски надбавки по правило могат да бъдат изплащани най-късно до навършване на 25-годишна възраст.

10. Какво трябва да направите, за да получите детски надбавки?

За детските надбавки трябва да бъде подадено писмено заявление. Изцяло попълненото заявление за детски надбавки трябва да се подпише и подаде на Семейната каса по поща или факс. Устно заявление (напр. по телефон) или изпращането на имейл е недопустимо. Моля, приложете документ "Приложение дете" за всяко дете.

Моля, подайте заявлението за детски надбавки в Семейната каса, която е компетентна за Вас. Това на първо място е Семейната каса, в чийто административен район живеете или където имате обичайното си местопребиваване.

Ако местоживеенето Ви не е в Германия, а в друга държава-членка на Европейския съюз, на Европейското икономическо пространство или в Швейцария или ако упражнявате дейност там или получавате пенсия от там, то тогава важат други правила на компетентност. За тях можете да се осведомите от „Информационна брошура за детските надбавки в трансгранични случаи (Европейски съюз, Европейско икономическо пространство и Швейцария)“.

За държавни служители и получатели на чиновнически пенсии може да отговаря друга Семейна каса (за това виж 12.2).

Моля, използвайте за заявлението си формулярите, които можете да получите от Семейната каса. Можете да свалите формулярите гъ Семейната каса и от интернет на адрес www.familienkasse.de или www.bzst.de като файл и да ги попълните на компютъра и да ги разпечатате.

Освен това в интернет на адрес www.familienkasse.de имате на разположение и онлайн-формуляри, които можете веднага да попълните и да изпратите предварително по електронен път и криптирани попълнените данни на Семейната каса на Федералната агенция по труда. Заявлението за детски надбавки следва тогава само да се разпечата, подпише и да се предаде по поща или факс заедно с необходимите приложения и доказателства на Семейната каса.

Освен правоимащият, заявление за детски надбавки може да подаде и този, който има оправдан интерес от изплащането на детските надбавки, напр., защото предоставя издръжка на дете вместо родителите. Самото дете също може да подаде такова заявление. При малолетни деца това може да се осъществи само от законовия представител.

11. Какви доказателства трябва да представите?

Определени данни в заявлението трябва да докажете чрез свидетелства или служебни бележки. Моля, в този случай представяйте копия. Копията трябва да бъдат в безупречно състояние и не бива да предизвикват съмнение относно съответствието с оригинала.

За деца над 18-годишна възраст са необходими следните документи:

- ➔ За дете, което още учи, намира се в професионално обучение или следва, моля, представете служебна бележка от училището или университета.
- ➔ За дете, намиращо се в дуално професионално обучение трябва да бъдат доказани видът и продължителността на обучението.
- ➔ За дете със завършено първо обучение (срвн. т. 4.5) са необходими специални данни и доказателства.

За дете, навършило 25-годишна възраст и намиращо се в обучение (срвн. т. 4.1) трябва да бъде удостоверена продължителността на отбитата законова военна или доброволческа служба чрез служебна бележка за прослужено време.

Датата, на която приключва обучението, също трябва да бъде доказана заради отпадане на правото на получаване на детски надбавки. За целта моля, представете на Вашата семейна каса служебна бележка от институцията, провеждаща обучението или при училищно обучение – свидетелството от положения изпит. Съдържащите се в него оценки можете да направите нечетливи.

- За деца без работно място или място за обучение (срвн. т. 4.2 и т. 4.3) са необходими специални данни и доказателства.
- За деца, полагащи една година доброволен социален или екологичен труд, Европейска доброволческа служба, Федерална доброволческа служба или друга редовна доброволческа служба, Вие трябва да докажете тази служба чрез сключеното със съответната институция споразумение, а след приключване на службата да представите служебна бележка от тази институция.
- За деца с увреждания моля, представете служебна бележка за увреждането (свидетелство за тежка форма на увреждане или констативен протокол от компетентната за това служба (Versorgungsamt) – бълг. припл. ТЕЛК). Увреждането може да удостоверите и със служебна бележка или удостоверение от лекуващия лекар или чрез епикриза. От служебната бележка, съотв. епикризата трябва да става ясно следното:
  - че е налице увреждане,
  - началото на увреждането, ако детето е навършило 25-та си година и
  - как се отразява увреждането върху работоспособността на детето.

Освен това трябва да бъдат доказани собствените финансови средства на детето с увреждане (срвн. т. 4.6).

Ако в отделен случай са необходими допълнително други данни или доказателствени документи, Семейната каса ще се свърже с Вас.

В доказателствените документи можете да направите нечетливи данните, които не са нужни на Семейната каса (напр. оценки от училище). Моля, обънете внимание на това, да направите нечетливи също определени лични данни. Такива са данни за расовия и етническия произход, политически мнения, религиозни или философски убеждения, синдикална принадлежност или свързани с половия живот. Съответното важи по принцип също и за данни отнасящи се до здравето, освен ако те не служат като доказателство в случай на болно дете или дете с увреждане. В този случай следва да се направят нечетливи конкретните наименования на заболяването или на увреждането.

Указание

Семейната каса на Федералната агенция по труда и някои Семейни каси на държавните служители водят Вашата преписка в електронна форма. Моля, имайте предвид, че внесените от Вас документи на хартия малко след прехвърлянето им в електронен вид биват унищожени. Поради това подавайте по възможност **не оригинали, а копия** от изискваните документи.

12. Как ще Ви бъдат изплащани детските надбавки?

12.1 Изплащане от Семейните каси на Федералната агенция по труда

Месечното изплащане на детските надбавки от Семейната каса става въз основа на номера за детски надбавки. От значение за датата на изплащането е последната цифра (крайна цифра) на номера. Така например за номер за детски надбавки 115FK154720 (крайна цифра 0) плащането става в началото на месеца, за номер 735FK124619 (крайна цифра 9) в края на месеца. Детските надбавки се изплащат безкасово чрез банков превод по посочена от правоимащия сметка във финансова институция. Не може да се прави разпределяне на детските надбавки за съответното дете на няколко банкови сметки, подадени от правоимащия.

Актуална информация за месечното изплащане на детските надбавки (датите на превод) ще получите на адрес:

www.familienkasse.de

или на следния телефонен номер за обслужване на граждани:

0800 4 5555 33 (за Вас обаждането е безплатно.)

12.2 Особенности за държавните служители

Семейната каса, отговаряща за повечето държавни служители и получатели на пенсии, е обикновено институцията към съответния публично-правен работодател, отговаряща за определяне на пенсионното осигуряване. Тези Семейни каси също изплащат детските надбавки месечно. Ако получавате детски надбавки от държавна Семейна каса, моля уведомете тази своевременно за промени, касаещи правото Ви на получаване на тези надбавки, както и такива, свързани с вече подадени от Вас декларации (виж за тази цел точка 2).

Множество Семейни каси обаче са се отказали по законов ред от своята отговорност. За засегнатите от това лица отговарят Семейните каси към агенцията по труда. Правоимащите лица са уведомени за това.

Исключения:

Ако правоимащият е гражданин на друга държава-членка на Европейския съюз, на Европейското икономическо пространство или на Алжир, Босна и Херцеговина, Косово, Мароко, Черна гора, Швейцария, Сърбия, Турция или на Тунис, то за определяне и изплащане на детските надбавки компетентна е Семейната каса на Федералната агенция по труда. Това важи също и, ако само един втори по ред правоимащ (напр. съпругът/ съпругата на правоимащия или другият родител на детето) е гражданин на някоя от гореизброените държави и работи за работодател със седалище в една от тези държави или получава от там вид заместващо трудовото възнаграждение обезщетение.

13. Кога детските надбавки трябва да се изплащат на друго лице или на служба?

Ако правоимащият не изплаща на детето си издръжка, то по искане Семейната каса може да изплати (пренасочи) предназначените за това дете детски надбавки на онова лице или онази служба, която действително предоставя издръжка на детето. Детските надбавки могат да бъдат изплащани и на самото дете, когато та се грижи само за себе си.

Детските надбавки могат да бъдат пренасочени и тогава, когато правоимащият плаща издръжка в размер, по-нисък от размера на неговия дял от детските надбавки. Преди Семейната каса да вземе решение за изплащане на друго лице/ служба, на правоимащия се дава възможност да вземе отношение по значимите обстоятелства.

Служби, които са отпуснали на правоимащия или на дете помощи без начисляване на детски надбавки (особено социални и младежки служби) могат да изискат изплащането на полагаемата се част от детските надбавки при изпълнени определени условия.

14. Кога детските надбавки по сметката ми са защитени?

Защитата на банковата сметка от запориране предвижда, с цел възползване от максимално защитно действие, длъжниците между другото да имат доказателство за това, какви социални помощи постъпват по техните банкови сметки. По желание на правоимащия Семейните каси могат да издадат служебна бележка за получаването на детски надбавки, която да бъде представена пред финансовата институция.

15. Как ще научите за решението на Вашата семейна каса?

Решението по заявлението Ви за детски надбавки ще Ви бъде съобщено от Семейната каса с писмено известие.

Ако за изплащането на детските надбавки е компетентна Семейната каса на Федералната агенция по труда, допълнително от извлечението от банковата Ви сметка можете да видите размера на преведената сума и Вашия номер за детски надбавки, както по правило и периода, за който е определена сумата.

Ако за изплащането на детските надбавки е компетентна Семейна каса на държавните служители (за това виж точка 12.2), можете да видите размера на детските надбавки и съответния период от фиша, когато детските надбавки се изплащат заедно със заплатата.

Ако не Ви се полагат детски надбавки или, ако трябва да връщате вече изплатени детски надбавки, Семейната каса също ще Ви уведоми с писмено известие.

16. Какво можете да направите срещу дадено решение?

Ако не сте съгласни с дадено решение на Вашата Семейна каса, можете да го обжалвате. В такъв случай решението отново се проверява от Семейната каса. Възражението трябва да постъпи в Семейната каса в рамките на един месец от оповестяване на решението в писмен вид или да ѝ бъде изпратено по електронен път. Вие можете също така лично да го продиктувате там за протоколиране. Процедурата по обжалване е безплатна. Ако възражението Ви бъде отхвърлено или не бъде прието изцяло, ще получите решение по възражението. Срещу него можете да подадете иск пред компетентния финансов съд; процедурата по обжалване **се заплаща**. Искът трябва **да бъде подаден в срок от един месец** след оповестяване на решението по възражението.

17. Кога трябва да връщате детски надбавки?

Ако неправомерно сте получили детски надбавки, трябва да ги върнете, независимо от това, по чия вина е станало. Това важи и тогава, когато по Ваше указание Семейната каса е превела детските надбавки не по Вашата банкова сметка, а по сметката на трето лице. Като притежател на правото на получаване на детски надбавки Вие оставате длъжник по искането за връщане на сумата. Семейната каса ще ви изпрати искане за връщане на сумата. Подлежащата на връщане сума е платима веднага наведнъж.

Ако и след това на Вас Ви се полагат детски надбавки, получените неправомерно детски надбавки могат да бъдат прихванати и въпреки правото Ви на текущи детски надбавки или на доплатена сума в размер до половината от техния размер.

Внасянето на възражение срещу решението за връщане на детски надбавки **не** отлага задължението Ви за незабавно връщане на сумата в пълен размер. Въпреки процедурата по обжалване Вие принципно първо трябва да преведете исканата сума.

18. Кога се проверява правото Ви на получаване на детски надбавки?

По време на текущото получаване на детски надбавки през определени периоди от време Семейната каса проверява дали са били изпълнени предпоставките за правото Ви да получавате детски надбавки в периода от последната проверка и дали са все още изпълнени и дали детските надбавки се изплащат в полагащия се размер. Така напр. трябва да се установи дали

- Вие продължавате да пребивавате в Германия и дали децата живеят във Вашето домакинство,
- училищното или професионалното обучение или следването на децата продължават.

Ако за проверката на правото Ви на получаване на детски надбавки е необходимо Вашето съдействие, в определен момент ще получите **въпросник** или с **писмо-искане** ще Ви бъде съобщено какви данни или доказателствени документи са необходими. Ако е необходима служебна бележка от друга служба, обикновено към писмото е приложен съответен формуляр. Попълнете грижливо и пълно въпросника и приложете необходимите документи. За да не настъпи прекъсване на плащането, представете документите в Семейната каса по възможност в рамките на четири седмици. Това съдействие сте длъжен да окажете по закон. Ако не изпълните законовото си задължение за съдействие, трябва да очаквате неблагоприятни правни последици. Семейната каса трябва да откаже определянето на детските надбавки или – евентуално за минали месеци – да ги промени.

Проверката от страна на Семейната каса не Ви освобождава от собственото Ви задължение незабавно да уведомите за промени, които са от значение за правото Ви на получаване на детски надбавки (виж № 2).

19. Как са защитени Вашите лични данни?

Всички Ваши данни попадат под данъчната тайна и защитата на личните данни. Вашите данни се предоставят на други служби само, ако това е необходимо за изпълнение на техните задължения и е законово допустимо. В този процес личните Ви данни, необходими за обработката, се запамятват по електронен път от Семейната каса на Федералната агенция по труда или някои Семейни каси на държавните служители, обработват се машинно и се защитават от достъпа на трети лица.

По-подробна информация за Вашите права в рамките на събирането на лични данни според член 13 и 14 на Общия регламен за защита на данните ще намерите на интернет страницата на Касата за семейни надбавки (могат да бъдат намерени на www.familienkasse.de), на която са предоставени данните за контакт на пълномощника по въпросите за защита на личните данни.

Последна редакция: януари 2019 г.

FK KG 2 – 01.19